N°. 2272. 1½ C. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 14 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

Wij beleven met der daad wonderbare verschijnselen, die zich in den boezem der Protestanten van ons land voordoen. Wij zagen in ons voorlaatst Nommer, hoe de liberale predikanten in het noorden van het Rijk er op bedacht zijn, om een standbeeld op te rigten voor den heiligen Bonifacius, en aldus eene, door ons zeer gewenschte, vereering aan den Katholieken geloofsheld pogen te bewijzen. Wij beseffen, dat men den Apostel van Nederland bij die vereering een protestantsch kleed zal willen aantrekken, dat hij nooit gekend heeft. Maar wat zal zulks beteekenen bij het feit der openbare huldiging van den heiligen Bonifacius in zijn afbeeldsel?

Op hetzelfde oogenblik, dat de Groninger aanhangeren dat blijk van sympathie geven voor de vereering van den heiligen geloofsverkondiger, bleven de Dordtsche regtzinnigen niet achter, met op hunne beurt een bewijs te schenken, dat zij de gebruiken der Katholieke Kerk, alhoewel zij ze veroordeelen, toch, waar het van pas komt, navolgen. Er verscheen namenlijk eene exkommuniekatie van eenige Amsterdamsche orthodoxe hervormden, gerigt tegen d°. Meyboom en tegen al wie in zijne beroeping tot predikant te Amsterdam in eenige mate, hoe dan ook, heeft medegewerkt. Het stuk draagt den naam van een protest, maar in den grond is het niets anders dan de exkommuniekatie, in de Katholieke Kerk gebruikelijk, in een protestantschen vorm gegoten. Maar in plaats dat de exkommuniekatie komt van het bevoegd kerkelijk gezag, zien wij haar in het bedoelde stuk uitgesproken door eenige, laat het zijn, honderde ongenoemden, die zich de bevoegdheid toekennen om den bijbel naar het licht *hunner* rede uit te leggen, maar al wie dat omtrent de Dordtsche geloofsleer anders [illegible] zelven voor den regterstoel van Christus [illegible] in hen is, sluiten buiten de gemeenschap van het hervormd kerkgenootschap in Nederland. Het feit is niet nieuw. De geschiedenis van de hoog geprezene en steeds gezegend genoemde »hervorming" in Nederland is vol van dergelijke schreeuwende ongerijmdheden. Maar in den laatsten tijd hadden wij het »voorregt" gemist, om daarvan getuige te zijn. De »*vrienden*" van Dordt hebben 't zich ten taak gesteld om ons dat »voorregt" te verschaffen. Zoo de *Nederlander* zich verheugt het »voorregt" te smaken, om aan de exkommuniekatie de noodige openbaarheid te mogen geven; wij bedanken den *Nederlander* voor het ook aan ons verleende »voorregt", om van het wonderlijk stuk, met het groote publiek in Nederland, kennis te mogen nemen.

Gaarne zouden wij, tot meerdere openbaarmaking van het exkommuniekatie-bevel der ongenoemden, onze kolommen daarvoor openstellen. Maar het is zoo wijdloopig dat wij, tot ons leedwezen, onzen lezers dat genoegen onthouden moeten. Wij zullen ons daarom bepalen met heden in zijn geheel mede te deelen het zoogenaamd protest van de onderteekenaars, ons voorbehoudende zoodra mogelijk een kort overzigt te geven van de motieven, die wijd en breed worden aangevoerd, om de regtmatigheid hunner op eigen gezag uitgevaardigde exkommuniekatie te betoogen.

Ziehier hoe het luidt:

»Wat zullen de Ondergeteekenden doen, Wel-Eerw. [illegible]! wanneer gijlieden, die voorstanders en verdedi[illegible] de Kerk behoordet te zijn, in overmoedige on[illegible]ligheid, dwaasheid antwoordt aan hen, die uit [illegible]belangstelling in de godsdienst en de zaligheid van [illegible] eigene en anderer zielen, de handhaving vragen der [illegible]waarheden, door hunne Kerk uitdrukkelijk bele[illegible] hooger Beroep bij menschen schijnt voor het [illegible] volgens uwe Reglementen, niet mogelijk te [illegible]hter zult gij zelven het gevoeld hebben, dat [illegible] Ondergeteekenden onmogelijk is in uwe uitspra[illegible]sten."

»Plegtig en nadrukkelijk verklaren de Ondergeteekenden [illegible], dat zij van het onregt en geweld, dat hun door u [illegible] aangedaan, in hooger beroep komen voor den Regterstoel van Christus, voor Wien gij en zij eenmaal verschijnen zullen, om rekenschap te geven van alle handelingen ook in Zijne Kerk gepleegd."

»Plegtig en nadrukkelijk verklaren de Ondergeteekenden u allen, die aan de beroeping van Dr. Meijboom, met kennis van zaken, deel gehad of die beroeping door uwe onregtvaardige uitspraken bekrachtigd hebt, schuldig aan de verzaking uwer heiligste verpligtingen omtrent de Kerk."

»Plegtig en nadrukkelijk verklaren de Ondergeteekenden te protesteren tegen uwen toeleg, om de leer en belijdenis der Hervormde Kerk door uwe kunstgrepen twijfelachtig en onzeker te maken in haar bestaan en verbindend gezag, en tegen ieder beroep, dat in lateren tijd met dit oogmerk op uwe uitspraken mogt worden gedaan, gelijk gij u beroepen hebt op de verklaringen der Synoden van 1841, 1842 en 1854 betrekkelijk de verbindende kracht der Belijdenisschriften."

»Plegtig en nadrukkelijk verklaren de Ondergeteekenden, dat zij in uwe onregtvaardige handelingen en uitspraken geenszins berusten, en Dr. L. S. P. Meyboom, zoo lang hij in zijne tegenwoordige gevoelens volhardt, geenszins als wettig predikant van de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam zullen erkennen."

»Plegtig en nadrukkelijk, eindelijk, stellen zij dien Predikant, en allen, die behulpzaam geweest zijn om hem aan de Gemeente op te dringen, verantwoordelijk voor het bloed van hen, die, door zijne dwaalleeringen vervoerd, verloren mogten gaan en in hunne ongeregtigheden sterven, zonder dat hun den weg des levens aangewezen is; terwijl de Ondergeteekenden bij voorbaat protesteren tegen het opdragen aan hem, als jongsten predikant, van het onderwijs der *weezen* van de Gemeente; wier ouders regt hadden te verwachten, dat hun kroost in de leer der Godzaligheid en niet in de dwalingen van het ongeloof zal worden opgevoed."

»De Ondergeteekenden, zich alzoo kwijtende van eene dure verpligting, die op hen ligt, bidden voortdurend over UWel-Eerwaarden Gods genade en barmhartigheid in Christus af, en verzoeken den Kerkeraad, in wiens boezem dit Protest wordt nedergelegd, van den inhoud van dit Adres mededeeling te doen aan de overige in den hoofde dezes vermelde Kerkelijke Besturen."

Bij de lezing van deze gemoedelijke taal, de uitdrukking van een gemoed dat diep bewogen is om de groote zaak, die het eeuwig leven betreft, en die slechts daarom den hoogen ernst mist, waarop zij aanspraak maakt, dewijl zij uitgaat van lieden die in anderen veroordeelen wat zij zelven bestaan te doen, bij de lezing van dit opmerkelijk protest kan het niet anders of elk Katholiek moet aangegrepen worden door een innig gevoel van medelijden met den ongelukkigen toestand zijner protestantsche landgenooten, die onder elkander twistend over het wezen van het Christendom, geen middel hoegenaamd bezitten om de waarheid tegen de aanranding der dwaling te beschermen. De wapenen die het Protestantismus tot de zijne heeft gekozen, ontvallen den Protestanten, of erger nog, worden tegen hen gekeerd, en er blijft hun niets overig, dan om in strijd met het Protestantismus, »de bijbel alleen is regel des geloofs," te verlaten, en zich op katholiek terrein te plaatsen, de geschiedenis in te roepen, op gezag te wijzen, en wie van die geschiedenis en van dat gezag afwijkt, te sluiten buiten de gemeenschap van het Nederlandsch kerkgenootschap. Helaas! En zulks om eene geschiedenis van nog geene drie eeuwen, beperkt binnen ons kleine landje! En op het gezag van de Dordtsche papieren, beschreven door vijf predikanten, die getuigden dat in hun formulieren Gods Woord is uitgedrukt, en die, dewijl hunne getuigenis voor den tijdgenoot gelijk voor den nazaat onvoldoende was, bij gemis van een Goddelijk gezag, het menschelijk gezag inriepen, hunne verklaring staafden met het zwaard van prins Maurits en de plakkaten van de Edel-Mogende Staten!

En die geschiedenis nu, en dat gezag worden ingeroepen, om wie zich liever houdt aan het beginsel, »dat de *bijbel* en de *bijbel alleen regel* des geloofs is," in den protestantschen banvloek der ongenoemde honderde Amsterdamsche hervormden te doen.

Men spreekt van de verblindheid der ongeloovige rationalisten; die der regtzinnige orthodoxen is oneindig grooter. Deze laatste leven in, met en van tegenstrijdigheden; terwijl hunne protestantsche bestrijders, ten minste in hun verderfelijk beginsel, konsequent doorgaan.

Is Nederland een protestantsche Staat? Tot verbazing van allen, die bekend waren met de gebeurtenissen der laatste 60 jaren en met de konstitutie, waaronder Nederland gedurende dien tijd geleefd heeft, werd die splinter-nieuwe stelling in het eerste Nommer van den *Nederlander* verkondigd, en sinds dien tijd wordt zij nu en dan door enkele fantaizisten herhaald. Ook de heer da Costa vond het niet ongepast, in zijn *Brief* aan den heer Groen, te kennen te geven, dat hij die onhoudbare stelling gansch niet verwerpelijk achtte. Ziehier echter, op welke onwederlegbare wijze zijn geestverwant, de heer van der Kemp, hem, en allen die met hem van Nederland, als van een protestantschen Staat, droomen, in den *Nederlander*-zelven teregt helpt:

»Mijn tweede punt van verschil betreft uwe beschouwing van Nederland als eenen Protestantschen Christelijken Staat. Om niet misverstaan te worden, moet ik het punt van verschil juist doen uitkomen. Het is hier eenig en alleen de vraag, hoe onze tegenwoordige Staatsinrigting in dat punt feitelijk bestaat. Wij vragen dus niet naar de vroegere tijden, naar den historischen oorsprong en de nationale bewerking van onzen Staat, maar wij bepalen ons tot onzen feitelijken rechtstoestand tegenwoordig. Wij maken ook onderscheid tusschen volk en Staat. Het volk bestaat uit de personen, die de bevolking uitmaken. De Staat daarentegen is het georganizeerde ligchaam der bevolking, de inrigting waardoor dat ligchaam een geheel is en zich als zoodanig beweegt en leeft. Ook spreken wij enkel *de jure constituto*, niet *de jure constituendo*. En onder deze bepalingen erken ik ten volle, wat gij leert op bl. 8, »dat onze Europeesche natien (de Ottomanische tot op dit oogenblik uitgezonderd) met der daad zoo wel als rechtens Christen natien zijn, — onze geheele Europeesche maatschappij, eene Christelijke is, — de geheele vorming onzer Europeesche Staten eene van het Christendom afkomstige, van het Christendom ontvangene, door het Christendom oorspronkelijk bezielde en in beweging gebrachte is. Uit kracht eener gelijksoortige betrekking van historischen oorsprong en nationale bewerking beschouwen wij met hetzelfde recht ons Nederlandsch volk als een Protestantsch-Christelijk, onzen Nederlandschen Staat, eerst republiek, daarna koninkrijk, onder den staf of scepter van het huis van Oranje, als een gewrocht der kerkhervorming, dat is, der herplaatsing van het Evangelie op den kandelaar der kerken in de zestiende eeuw." "

»Dit alles nu moge waar zijn, gelijk het zoo is: maar hieruit volgt, mijns bedunkens, niet, dat onze staatsinrichting tegenwoordig Protestantsch-Christelijk is. Of waaruit toch laat zich de inrichting kennen, anders dan uit de Grondwet en de daarop gegronde wetten en instellingen? En dan vraag ik wat er zich Protestantsch-Christelijk in vinden laat. Zal men zich beroepen op de wettelijke onderscheiding van den zondag en van de andere algemeen Christelijke feestdagen? Maar o, hoe luttel niet alleen rechtens, maar ook vooral in de toepassing, en zulks omdat, naar algemeene erkenning, de zondagswet, als zijnde eene nog niet afgeschafte wet van vroegere tijd, eene anomalie is in onze tegenwoordige staatsinrichting. Naar onze Grondwet is de staat positief onchristelijk, omdat hij rechtens al-godsdienstig, dat is, feitelijk zonder bepaalde godsdienst is; ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid, aan alle kerkgenootschappen in het rijk wordt gelijke bescherming verleend: de belijders der onderscheidene godsdiensten genieten allen dezelfde burgerlijke en burgerschapsrechten en hebben gelijke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen. Hoe dan onze staatsinrichting eerder Protestantsch Christelijk, dan Roomsch of Joodsch of godsdienstloos te noemen? Grondwettig juist is daarom, dunkt mij, de onlangs gedane verklaring der Regering, dat *de Nederlandsche staat geene bepaalde kerkelijke geloofsbelijdenis heeft, en dat elke poging om de eene godsdienstige overtuiging boven de andere te begunstigen, eene afwijking zou zijn van het in de Grondwet gehuldigde beginsel van gewetensvrijheid en gelijkstelling der gezindheden.*

»Hoezeer gij nu de gelijkstelling van alle Godsdiensten in het burgerlijke en staatsburgerlijke, als een beginsel

onzer staatsinrigting erkent; hoezeer gij aandringt op de meest naauwgezette eerbiediging der regten van Roomschgezinde en Israëliet, hun sedert bijna 60 jaren in Nederland verzekerd; verklaart gij het echter op bl. 19 als *onze innigste overtuiging, dat uit dat beginsel niet volgt, dat dan nu ook Christendom en Protestantisme alle wezentlijke betrekking tot den Staat zouden hebben verloren:* gij oordeelt, dat, *wij met al de kracht onzer Christelijk-Nederlandsche overtuigingen, en, als schrijvers, en als kiezers, en als vertegenwoordigers niet anders mogten doen, dan elken toeleg om het zij het Protestantsche, het zij in het geheel het Christelijke levensbeginsel in den staat te ondermijnen, evenzeer tegenover den Lichtvriend als tegenover den Ultramontaan, openbaar en standvastig te wederstaan.* Laat ons weder wel onderscheiden, want het komt mij voor dat gij hier twee stellingen onderceen mengt Het is hier niet de vraag, wat wij als eenvoudige burgers doen moeten, dan behooren wij als Protestantsche Christenen ons geloof voort te planten en op alle eerlijke wijzen alle andere godsdienst te ondermijnen en zoo mogelijk uit te roeijen, want voor ieder Christen als zoodanig bestaat er geene gelijkstelling van godsdienst; ons eigen geloof kan in ons niet anders dan heerschende en overheerschende zijn. Maar hier is de vraag naar hetgeen de Regering, de ambtenaren van Staat als zoodanig volgens de grondwet doen moeten en dan begrijp ik niet, hoe bij de gelijkstelling van alle godsdiensten, de uitsluitende bevordering van Christendom en Protestantisme hun mogelijk is. De bevordering van het Romanisme en Judaisme is hun dan evenzeer ten pligt gesteld: en dan kan het niet anders of Christendom en Protestantisme moeten daaronder lijden, en, zoo men orde in den Staat begeert, alle wezentlijke betrekking tot den Staat verliezen. Of zal de Staat zich den eenen dag als Protestantsch, den anderen Roomsch, den derden als Joodsch voordoen? Of zal hij zich te gelijkertijd in die drie godsdienstige betrekkingen vertoonen? Welke schroomelijke, ja onzinnige verwarring zou dat veroorzaken! En het noodzakelijk gevolg hiervan is, dat, ten einde elkander in zijn geloof niet te hinderen of te kwetsen, alle godsdienstoefening, bijzonder die van het Christelijk Protestantisme, van Staatswege vervalt. Zoo loopt de gelijkstelling der godsdiensten inderdaad voor den Staat uit op godsdiensteloosheid. Een Christelijk Protestantsch gebed, bij v. kan niet meer gedaan worden door een regeringsligchaam, hetwelk niet slechts uit Protestantsche Christenen, maar ook uit Roomschen en Joden bestaat. Of zouden de protestanten ook een Roomsch of een Joodsch ambtsgebed toelaten of mogen toelaten? En dus is het gevolg: geen ambtsgebed, geene godsdienstige handeling bij den aanvang der Staatswerkzaamheden, godsdiensteloosheid van den Staat. Dit is het practische einde van het theoretische beginsel der gelijkheid van alle godsdiensten.

»Vraagt gij nu, of ik mij met dit beginsel van harte vereenig, dan antwoord ik: niet van harte, maar wel voor zoo ver men zich met een *noodzakelijk kwaad* vereenigen kan en moet. Dat beginsel is in mijn oog een kwaad, maar tegenwoordig noodzakelijk en daarom te verkiezen boven een tegenovergesteld beginsel, dat op zich zelf wel wenschelijker ware, maar dat in de bestaande omstandigheden een grooter kwaad zou veroorzaken. Gij wilt geene gelijkstelling der godsdiensten; want zegt gij zekerlijk en te regt, er is maar één geloof, éne waarheid, ééne Gode welgevallige godsdienst; alle andere godsdiensten zijn valsch; gij houdt voor die eene godsdienst de Protestantsche, bepaaldelijk de Gereformeerde godsdienst, welke de zaligheid uit enkele genade alleen door het levende geloof in Jezus Christus belijdt: wij zijn het hierin eens; maar omdat wij te zamen zoo denken, denken niet allen zoo: en hoe dan onzen wensch vervuld te krijgen? Zal de meerderheid onder ons volk beslissen? Laat ons dan toezien, dat niet soms bij de verdeeldheid der Protestanten en de eenigheid der Roomschen, onze wensch schipbreuk lijdt en de Roomschen hunnen zin krijgen, die ook zijn tegen de gelijkstelling aller godsdiensten. En al konden wij op zoodanige wijs onzen wensch verkrijgen, zou hij regtvaardig zijn? Gij wilt geene gelijkstelling der godsdiensten: maar wat wilt gij dan? Immers geene uitroeijing van alle valsche godsdienst, gelijk in den ouden Israëlitischen Staat, gelijk ook nog art. 36 onzer Nederlandsche geloofsbelijdenis voorschrijft? Maar wat dan, zonder in willekeurigheden te vervallen? Onthouding van alle bescherming aan alle de andere godsdiensten, dan de onze? Maar toch geene onthouding van bescherming tegen onregt en geweld? Onthouding dan van allen onderstand aan alle de overigen; onderstand, bevordering, bescherming alleen aan onze godsdienst. Maar daartoe hebt gij eene grondwettelijke bepaling noodig, dat koning en ambtenaren die godsdienst moeten belijden, want anders zou de uitvoering onmogelijk zijn. Doch hoe aan de belijders der overige godsdiensten een regt van gelijke aanspraak op ambten en bedieningen te ontnemen, dat zij nu reeds 60 jaren bezitten?

»Uit dit een en ander volgt dus, dat het ondoenlijk is eenigen voorrang aan onze Protestantsch-Christelijke godsdienst te verschaffen; maar dan spreekt het ook van zelf, dat men genoodzaakt is het tegenovergesteld beginsel de gelijkstelling aller godsdiensten, met al zijne gevolgen aan te nemen. Genoeg moet het ons zijn, zoo het Evangelie zijnen vrijen loop in het land heeft. Kan zich dat meester maken van de harten, dan zal het ook zijne uitwerking betoonen in de behandeling der Staatsaangelegenheden. Laat den Christelijken zin vrij werken, niet gedwongen. Menschelijke drang en dwang doen er meer na- dan voordeel aan. Niet door kracht noch geweld, maar door mijnen Geest zal het geschieden, zegt de Heere. Verheugen wij ons, zoo slechts de werking, van dien Geest onder ons volk, in onze Staatsinstellingen geen tegenstand ontmoet."

Van goeder hand verneemt men, zegt het *Weekblad van het Regt*, dat de HH. Wintgens en Meeussen hun ontslag gevraagd hebben als leden van de kommissie voor de regterlijke organizatie, benoemd bij 's Konings besluit van 24 September 1853.

De door ons ingewonnen berigten stemmen daarmede overeen en men bevestigt ons, dat het door de heeren Wintgens en Meeussen genomen besluit het rezultaat is der verdeeldheid, welke tusschen de leden der kommissie bestaat, ten aanzien van het ter reorganizatie van de regterlijke magt te volgen systeem. *(Echo Universel)*

Bij het dezer dagen gehouden examen bij de prov. schoolkommissie in Zuid-Holland, hebben zich geene adspiranten voor den eersten rang aangemeld, doch voor den 2den rang 24; waarvan zijn toegelaten 4; 3den rang 32 toegelaten 16; en voor den 4den rang 16 en toegelaten 11.

Zondag 15 October aanstaande zal de lijn van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam tot Oudenbosch voor de publieke dienst opengesteld worden. Dagelijks zullen er vier treinen aankomen en even zoo velen vertrekken. De dienst van Oudenbosch naar den Moerdijk zal door ruime en goed ingerigte diligences verrigt worden, terwijl van daar eene stoomboot om 10 ure 45 minuten de reizigers naar Rotterdam zal vervoeren, die om 8 ure 30 minuten 's morgens van daar vertrekt en correspondeert met den trein, die om 1 ure 's namiddags van Oudenbosch naar Antwerpen gaat. Voor de overige treinen zijn nog geene direkte communicatien daargesteld, toch zullen er altijd een genoegzaam aantal rijtuigen zoo wel te Oudenbosch als op den Moerdijk voorhanden zijn om de reizigers te transporteeren, terwijl er ook door de rijksstoomboot en de gewone boot op en van Rotterdam de beste gelegenheid bestaat om altijd vervoerd te worden. De vrachtprijzen voor stoomboot, diligence en spoorweg zijn allermatigst gesteld en de afstand van Brussel naar Rotterdam zal in 6 uren 45 minuten afgelegd worden, en van Amsterdam naar Rotterdam, in 5 uren 30 minuten. *(H.)*

Naar men verneemt zijn door wijlen den heer P. van der Hilst, in leven burgemeester van Delfshaven; o. a. de navolgende aanzienlijke legaten getesteerd, als aan de kerk der Hervormde gemeente aldaar *f* 3000, derzelver armen *f* 2000 en aan de armen der R. C. dier stad *f* 1000.

Opgaaf van Cholera-Lijders.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn op den 12 Oktober aangegeven 3 mannen en 2 vrouwen, te zamen 5 personen; waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 1 man. Overleden 5 mannen en 1 vrouw, te zamen 6 personen; daarvan in het hospitaal geene. Van daar uitgegaan 1 vrouw. Blijven alzoo dáár 19 personen in behandeling.

's GRAVENHAGE, 12 Okt. In de rezidentie zijn alhier aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt Sir Sorsboom, raad van Engeland en consul te Weenen, met familie, doorgereisd naar Parijs en John P. Vroom, van New-York.

ROTTERDAM, 12 Okt. De uitslag der plaats gehad hebbende herstemming voor twee leden van den gemeenteraad, is heden gebleken te zijn als volgt: in plaats van den heer P. H. Tromp, de heer J. J. Reuchlin, en in plaats van den heer J. F. Schuurén, de heer Mr. J. G. de Bruijn.

SCHIEDAM, 11 Okt. Bij het doen eener herstelling aan een huis gelegen aan de Boterstraat bij de markt alhier, zijn op eene diepte van circa 2 Ned. el in den grond gevonden, twee eikenhouten lijkkisten, in elk waarvan het geraamte van een mensch; een dezer kisten stond zelfs onder de fundering van het huis, dat blijkens een platten grond der stad, van het jaar 1598, toen reeds daar gestaan heeft, het moeten derhalve overblijfselen van hooge oudheid zijn. Nevens de kisten is het overschot van eene buitengewoon zware muur gevonden, hij is boven de fundering 77 Ned. duimen dik, en bestaat uit steenen, zoogenaamde moppen, van 32 Ned. duimen lang, 16 breed en 9 dik; een en ander doet het vermoeden rijzen, dat daar eenmaal een uitgebreid gebouw heeft gestaan. In één der kisten is een koper kettingje gevonden, blijkbaar de overblijfselen van rozenkransen.

VLAARDINGEN, 11 Okt. Een gisteren alhier 20½ last aangekomen haringschip brengt berigten van vloot mede, die de gunstige vooruitzigten welke 14 dagen geleden had, te eenenmale vernietigen. de buitengewone vangsten welke hebben plaats gehad de visscherij geheel opgebroken, zoodat er weinig of meer gevangen wordt. De bij de vereeniging aanwe voorraad van 1900 tonnen is heden morgen geheel geruimd. *(Amst. Ct.)*

HOOGVLIET, 10 Okt. De zalmvisscherij alhier voor twee à drie maanden gesloten. De vangst gedurende den afgeloopen zomer is meer dan middelmatig gewe terwijl de prijzen zich op 40 à 50 cent het half Ned zeer goed staande hielden. *(Amst. C*

WESTMAAS, 10 Okt. Door de gunstige berigten van het meerendeel der 125 personen uit deze en liggende gemeenten, gedurende dit jaar naar Amerika trokken, ingekomen zijn, verneemt men dat eerlang meer huisgezinnen hen volgen zullen. *(Amst. C*

KATWIJK AAN ZEE, 11 Okt. In den verloopen n en heden zijn van hier afgevaren een vijfentwin visschers-bommen of pinken, met het doel om gebr te maken van de thans verkregen vrijheid, sinds dan eene eeuw steeds te vergeefs van de regering gezocht, tot het kaken van haring bij de steurharing scherij, op vischreizen aangevangen na 10 October laat zich alzoo verwachten, dat eerstdaags nieuwe, ve gekaakte herfstharing verkregen zal kunnen worden het belang ook der zoo zeer verarmde visschers, die deze visscherij op deel varen, is het te hopen, dat ruime vangst een genoegzaam vertier deze nieuwe on neming moge schragen. *(H*

SPIJKENISSE, 10 Okt. Sedert eenige weken heer in deze en omliggende gemeenten eene tot nog toe bekende ziekte onder de varkens. Zoodra deze ziekte bij de dieren openbaart, vallen zij neder en ste binnen eenige uren.

HULST, 10 Okt Onze graanmarkt onderging giste eene gevoelige daling in de prijzen, en wel van *f* 2 *f* 2.50 op de tarwe, en *f* 1 op de rogge. De eerste verkocht van *f* 11.50 tot *f* 12, de tweede voor *f* 9 *(N. R. C.*

BATAVIA, 22 Aug. Koffij zonder handel; te Sa rang werden 1600 pic. afgedaan à *f* 27 voor W. I reiding en *f* 25 voor gewone kwaliteit.

Suiker weinig voorhanden en met weinig koopers; het geheel zijn 5000 picols verkocht tot *f* 13¼ vo No. 16; te Samarang hebben 5000 picols nemers vonden à *f* 12¼ voor No. 16.

Rijst met weinig voorraad, doch ook zonder vele koop men heeft 5000 pic. tot *f* 155 verhandeld voor grof Java en *f* 140 voor ord.; 2700 pic. ord. Tafelrijst dongen *f* 190.

Arak aangeboden.

Huiden zeer schaars, voor Buffels is *f* 220 betaald.

Indigo wordt op *f* 3 gehouden met koopers.

Peper. Men houdt zwarte Bencoelen op *f* 23, op *f* 45, terwijl *f* 21 en *f* 24 geboden wordt.

Gom-Elastiek met koopers, 1000 pic. bedongen voor Bencoelen en *f* 44 voor Lampong.

In deze maand is voor partikuliere rekening het gende uitgevoerd: 1665 pic. Koffij, 21,350 pic. Su 16,295 pic. Rijst, 190 leggers Arak, 2474 st. Hui 592 pik. Peper, 118 pik. Casia Vera, 185 pik. d'Amar en 1374 pik. Gom Elastick.

Aangekomen: Tweelingszusters, Carst, Amst. Vincentius van Paulo, Leeflang, Schiedam. - Konin Ned. Yachtclub, von Lündern, Rott. - Nijverheid, stra, id. - Vier Gezusters, Verschuur, id. - Anto Maria, Hueser, id. - Mary en Hillegonda, Visser, Johanna Maria, Lupcke, id. - Jacoba Cornelia, Lodew id. - Nederland, Ruiter, id. - India, Rijken, id. - Eu Kuipers, Dordt. - Willem Daniel, N. N., Amst.

BUITENLANDSCHE BERIGTE

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Okt. De *Moniteur* publiceert een dep van den 11 dezer uit Weenen, berigten inhoud uit Konstantinopel van den 5.

Zij bevestigen het reeds vermelde, dat de belege batterijen, die den 3 ontscheept waren, reeds voor groot deel gemonteerd zijn, en dat het bomba den 4 zou aanvangen.

De bronnen, die Sebastopol van water voorzie in handen der geallieerden.

Het gerucht liep, dat men de nog overblijvende schepen in de haven wilde laten zinken.

Men koesterde algemeen de verwachting, dat de binnen weinige dagen zou overwonnen wezen.

Uit Marseille wordt gemeld, dat de van den maarschalk de Saint-Arnaud, de markie Trazegnies en de generaal Yussuff het stoffelijk van den maarschalk mede naar Frankrijk heb geleid.

Alle burgerlijke en militaire autoriteiten te M benevens de Bisschop, aan het hoofd der geest

hebben zich naar de kaai begeven om het lijk te ontvangen, en het vervolgens met groote plegtigheid naar de kathedraal te geleiden, waar het een nacht zal overblijven, om alsdan naar Parijs te worden vervoerd.

Het geheele garnisoen was onder de wapens, overal langs de wegen was een ontzettende menigte vergaderd, die in eerbiedige stilte des grooten veldheers ligchaam zag voorbijtrekken.

Ook de kathedraal was opgevuld met menschen, om getuige te zijn van de eerbewijzingen, die men den opperbevelhebber van het Oostersche leger, ook na zijn verscheiden, verschuldigd is.

— Volgens den *Moniteur* zal de begravenis van den maarschalk de Saint-Arnaud plaats hebben in de kerk der Invaliden en op de kosten van den Staat.

— De *Moniteur* zegt gematigd te zijn om te verklaren dat er tusschen de Vereenigde-Staten en den hertog van Monaco volstrekt geen onderhandeling bestaan heeft omtrent den verkoop van het vorstendom aan Amerika.

— Het dagblad van Madrid behelst een circulaire van den minister van Buitenlandsche Zaken, waarbij de gouverneurs der provincien worden gelast hem den staat toe te zenden der onder beslag gebragte goederen van Maria Christina. Tegelijk wordt bevolen dat dekreet ten strengste na te komen.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Okt. Uit eenige bijzonderheden aangaande den marsch der geallieerden van de Alma naar Balaklava, blijkt, dat de Russen deze beweging volstrekt niet vermoeden. Langs den geheelen weg waren er zeer voordeelige gelegenheden tot verhindering van den togt, doch er schijnt daarvan zoo weinig gebruik gemaakt te zijn, dat een konvooi Russen (men zegt 15000?) dadelijk de vlugt nam met achterlating van bagage toen lord Raglan met zijnen staf en eenige artillerie vuur gaf. Nogthans was op de verschijning der Russen geenszins gerekend, en heerschte er zelfs eene tijdelijke verwarring, in het duister bij het anglo-fransche leger, waarvan een gedeelte een verkeerden weg insloeg. Op dat oogenblik zou een aanval der Russen zeer noodlottig hebben kunnen worden. Balklava gaf zich reeds over na weinige oogenblikken, en verdedigde zich slechts door een bom te werpen uit het fort Genoa, in den staf van het engelsche leger. Sir Lyons had bereids bevel ontvangen om met zijne schepen naar Balaklava te stevenen, alwaar hij, zoo als men weet, kort daarop aankwam. Na de lezing van deze bijzonderheden is het moeijelijk te twijfelen aan den val van Sebastopol.

— Men leest in de *Globe* de volgende opmerkelijke regelen: »Er is thans op het vasteland van Europa [en wel, te Ostende] eene konferentie vergaderd, zoo als, indien wij ons [illegible] nimmer gehouden is. In overeenstemming, naar ons gemeld wordt, met voorschriften van den President der Vereenigde Staten, zijn de gezanten van dien Staat zamengekomen om elkander narigten mede te deelen, onderling te raadplegen en verslag aan hun gouvernement te doen omtrent den staat der zaken op het vasteland. Sedert den laatsten Europeschen orrlog hebben de belangen van Noord-Amerika zich zoo zeer ontwikkeld, dat zij als een gewrecht van het sedert dien oorlog verloopen tijdvak beschouwd kunnen worden; in elk deel der wereld drijft Noord-Amerika handel; en het doel der konferentie is de behoorlijke bescherming en bevordering dier belangen bij elke nieuwe regeling van het volkenregt, die in Europa mogt gemaakt worden. De heer Buchanan, de gezant der Vereenigde Staten te Londen, is Zaturdag van hier vertrokken; en zijne ambtgenooten van Parijs en Madrid hebben zich reeds bij hem gevoegd.

»Onder de voornaamste onderwerpen, die bij de konferentie in overweging kunnen komen, behoort de staat der verdragsbepalingen betrekkelijk de veiligheid der Zwarte zee en de scheepvaart op dezelve. In Amerika gelijk in Europa begrijpt men, dat die binnenzee niet langer een Russisch meir mag blijven; en men wenscht dat, wanneer er bij het herstel des vredes nieuwe schikkingen omtrent het volkenregt mogten gemaakt worden, de belangen van Noord-Amerika daarbij niet door gemis eener behoorlijke vertegenwoordiging afbreuk [illegible] lijden. Het eerste vereischte is, gelijk van zelf [illegible] dat het Noord-Amerikaansche gouvernement in [illegible] van alle noodige narigten zij.

[illegible] natuurlijk, dat de aangelegenheid van Cuba [illegible] in overweging komt. Het Noord-Amerikaansche [illegible]ment heeft telkens de verzekering gegeven, dat [illegible] verzetten zou tegen elke poging om gewapen[illegible] van dat eiland bezit te nemen, of om het Spaansche gouvernement tot eene of andere schikking te dwingen [illegible] mag in staat zijn om Cuba te verdedigen; [illegible]heden zouden grootelijks te bejammeren zijn, maar [illegible] wikkelingen zouden kunnen medebrengen; hoogst [illegible] geldheid der Spaansche schatkist maakt het Ameri[illegible] dat de aanbiedingen, waarop het bedacht [illegible] gouvernement openlijk te kennen geeft kom zijn [illegible]n, aan het Madridsche kabinet niet onwelkom zijn zouden. Het is althans een vermoeden der Noord-Amerikanen, dat het Spaansche gouvernement thans liever eene som van honderd vijftig millioen dollars in handen zou willen hebben, dan Cuba in bezit houden. Hoe het Spaansche gouvernement hierover denkt, wordt ons niet opgegeven; en de thans vereenigde konferentie moet immers ook tot wederzijdsch onderrigt van de elkander ontmoetende gezanten en van het Amerikaansche gouvernement strekken, veel meer dan tot het behandelen van eenigen verderen maatregel. Terwijl het gouvernement der Unie de verzekering geeft dat geen onregtmatige middelen zullen worden aangewend om Cuba in bezit te krijgen, zou het, naar verzekerd wordt, in zijnen wensch om met Frankrijk en Engeland in vriendschap te blijven, voornemens zijn, in zeer nadrukkelijke vertoogen aan te toonen dat de overdragt van Cuba voor de materiele belangen van Frankrijk en Engeland zeer bevorderlijk zou zijn, daar zij voor hen een handelsverkeer zou open stellen, hetwelk tot nog toe in de hand van monopolisten is en waarvan door verbodsbepalingen alle anderen uitgesloten zijn.

»De bedoelde Amerikaansche gezanten zijn bereids op eene voor hunne vereeniging geschikte plaats onder het schild der onzijdigheid zamengekomen. Die plaats biedt bij uitstek goede middelen aan, om de volledigste, naauwkeurigste en jongste berigten over de te behandelen aangelegenheden te verkrijgen; terwijl zij aan de bron zelve staan, waaruit echte narigten kunnen geput worden omtrent de inzigten der voornaamste Europesche gouvernementen, die met de verbonden mogendheden bevriend zijn."

— Volgens de Engelsche bladen zou niet de gen. Canrobert maar Lord Raglan tot opperbevelhebber van het leger verheven worden; doch hieromtrent is nog niets met zekerheid bekend geworden, alleen weet men dat Lord Raglan, als oudste in jaren, thans de krijgsraad presideert. Misschien heeft men hieruit opgemaakt dat hij opperbevelhebber was geworden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 12 Okt. De *Allg. Zeit.* behelst een brief van den Eeder, dd. 3 Okt. Bedriegen wij ons niet dan zijn door het Fransche hof tamelijk bepaalde verklaringen tot het Pruissische gerigt geworden, welke zeer ernstige gevolgen na zich zouden kunnen slepen. Men is te Parijs zeer ontevreden over den onbeduidenden uitslag der expeditie in de Baltische zee, die zoo veel geld gekost en zoo weinig opgebragt heeft, zoodat men nu gaarne zijne ontevredenheid op een of ander zou willen laten neerkomen. Men heeft dan ook in den laatsten tijd krachtdadig geïnzinueerd, dat aan de nutteloosheid van de onderneming in de Baltische zee, in den grond Pruissens houding schuld heeft. Men heeft vervolgens daarop gewezen, dat Zweden zijnerzijds bij zijne weifeling om zich bij de Westersche mogendheden aan te sluiten, zich steeds op Pruissen heeft beroepen, daarbij niet zonder eenig regt beweerende, dat men dat rijk niet konde weigeren, wat men Pruissen onverdeeld toestond, namelijk een onschendbare onzijdigheid. 't Is natuurlijk dat in die omstandigheden de ontevredenheid jegens Pruissen vermeerderd moet zijn, en dienvolgens is het bevel gegeven dat de geheele Fransche vloot, in zooverre zij daartoe geschikt is, in de haven van Kiel den ganschen winter moet gestationneerd blijven, om tegelijk Pruissen en Denemarken in bedwang te houden. Dat zoodanig bevel aan de vloot gegeven is, lijdt geen twijfel; intusschen zijn er tot hiertoe slechts vier linieschepen in die haven. Maar 't is waarschijnlijk dat tengevolge der hevige winden, die thans de Oostzee beroeren, menig schip onderweg het anker heeft geworpen. In allen gevalle, als Rusland de wapens niet nederlegt, dan voorziet men in het aanstaande voorjaar ernstige gebeurtenissen te gemoet.

— Uit Petersburg is de volgende dépêche ontvangen: Vorst Menschikoff meldt dat op den 6 Oktober geen nieuw gevecht had plaats gehad en door den vijand nog niets was ondernomen. Vorst Menschikoff behield nog altijd zijne positie aan de noordzijde.

— De troonrede waarmede de Saksische rijksdag geopend is, verspreidt hoegenaamd geen licht op de bedoeling van dat rijk. De Koning heeft slechts vrij onbepaald te kennen gegeven, dat hij hoopte dat de bestaande verschillen in der minne zouden vereffend worden.

— Het wordt er algemeen voor gehouden, dat het kabinet van Berlijn niet gezind is, om Oostenrijk op zijn staatkundige baan te volgen. De dubbelhartige politiek van Pruissen schijnt ook nu nog moeijelijk te bewegen, om rond voor hare meening uit te komen. Wat de Staten van den tweeden rang zullen doen, is nog niet met zekerheid te zeggen, in ieder geval schijnt het, dat Oostenrijk niet zal kunnen rekenen op de medewerking der gansche Duitsche confederatie.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 October.

OVERLEDEN (9 Oct.): H. Damen, 85 j. — A. E. Isler, geb. Osterhorn, 75 j. — (10 Oct.): J. van der Kamp, 56 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	pCt.		11 OCT. 4½ u. gebl.	12 OCT.		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{9}{16}$	à	$60\frac{11}{16}$	$60\frac{5}{8}$
Dito Dito	3	″	$72\frac{3}{16}$	$72\frac{1}{8}$	″	$72\frac{1}{4}$	$72\frac{1}{4}$
Dito Dito	4	″	$90\frac{7}{8}$	$90\frac{7}{8}$	″	$90\frac{15}{16}$	$90\frac{7}{8}$
O. I. Leening 1844	4	″		$90\frac{3}{4}$	″		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	″	$88\frac{3}{4}$	89	″		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	″	$123\frac{3}{4}$	$123\frac{3}{4}$	″		
Haarlemmermeer	5	″			″		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	″			″		
″ Holl. Spoorw.-M.		″			″		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$	″			″		
Maatschappij van Weld.	4	″		$79\frac{1}{2}$	″		
Aand. Ned. Bank		″			″		
België	$2\frac{1}{2}$	″			″		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	″	$49\frac{5}{16}$		″		
Frankrijk, Obligatiën	3	″			″		
Spanje, Onbep. Stukken	1	″	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{5}{16}$	″	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{5}{16}$
Dito	3	″	$37\frac{15}{16}$	$37\frac{7}{8}$	″	$37\frac{15}{16}$	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	″	$32\frac{15}{16}$	33	″	$33\frac{1}{16}$	33
Coupon-Bewijzen			$5\frac{5}{16}$	$5\frac{1}{8}$	″	$5\frac{5}{16}$	$5\frac{5}{16}$
Amortisable Schuld			$4\frac{1}{2}$	$4\frac{9}{16}$	″	$4\frac{5}{8}$	
Portugal, te Londen	3	″	$36\frac{11}{16}$	$36\frac{5}{8}$	″	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{5}{8}$
Dito Uitgestelde					″		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	″	$99\frac{7}{8}$	100	″	$100\frac{1}{8}$	
Dito Dito 1828 en 1829	5	″	100	$100\frac{1}{4}$	″		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	″	84	84	″		
Dito	$4\frac{1}{2}$	″	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{5}{8}$	″	$84\frac{1}{2}$	
Dito bij *Hope*	4	″	$74\frac{3}{4}$	75	″		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	″	74	$74\frac{1}{8}$	″		
Dito bij id. 5de Serie	6	″			″		
Certifikaten te Hamburg	5	″			″		
Inschrijving in Assignat.	6	″			″		
Certifikaten van dito	6	″	$58\frac{7}{8}$	$58\frac{1}{2}$	″		
Engelsche Russen					″		
Polen, Certifikaten	4	″	$67\frac{1}{4}$	$67\frac{5}{8}$	″		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					″		
Oostenrijk, Metalliek	5	″	$69\frac{11}{16}$	$69\frac{1}{2}$	″	$69\frac{5}{8}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	″	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{1}{8}$	″	$35\frac{1}{4}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	″	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{1}{8}$	″	$35\frac{1}{4}$	
Dito Nieuwe	5	″	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{5}{8}$	″		
Dito 1854	5	″	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{5}{8}$	″		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	″			″		
Dito	4	″			″		
Aand. met Loting fl. 250		″			″		
Nieuwe dito 1854		*f*			″		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$	″			″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			$3\frac{7}{16}$	$3\frac{1}{2}$	″		
Dito Orig.				$3\frac{1}{16}$	″	$3\frac{1}{8}$	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	″			″		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	″			″		
Louisiana bij *Hope*	5	″		100	″		
Braziliën	5	″	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{2}$	″		
Dito 1843	5	″			″		
Mexiko	3	″	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{5}{8}$	″	$23\frac{3}{4}$	
Dito Onbepaalde			$23\frac{3}{4}$	$23\frac{5}{8}$	″	$23\frac{3}{4}$	
Peru	$4\frac{1}{2}$	″			″		
Grenada, a £ 100	$2\frac{1}{4}$	″			″		
Dito Uitgestelde			6	$5\frac{15}{16}$	″	6	
Ecuador a £ 100					″		
Venezuela, a £ 100	$3\frac{3}{4}$	″			″		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$	″			″		
Thesaurie	5	″			″		

Over het geheel was de omzet tot bijna onveranderde prijzen van zeer weinig aanbelang.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{2}$
	zigt	» $56\frac{1}{4}$	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{3}{4}$	Petersburg	»	» 1.73
»	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{1}{4}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» [illegible]
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» $46\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» $45\frac{5}{8}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Oct. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. 53; 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $91\frac{7}{8}$, 1848, —; Spanje 1—3 pc. $18\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{1}{4}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $73\frac{1}{4}$.

PARIJS, 12 Oct. Fransche 3 pc. 76.40; $4\frac{1}{2}$ pc. 98.55; 3 pc. Spanje $33\frac{3}{4}$; id. 1 pc. $18\frac{5}{8}$; Met. 5 pc. $85\frac{1}{4}$; Rom. Leen. 88.

MADRID, 9 Oct. 3 pc. Schuld $33\frac{15}{16}$; id. 1 pc. $18\frac{5}{16}$.

LONDEN, 12 Oct. Consols $95\frac{1}{4}$; 3 pc. Spanje buitenl. $37\frac{1}{2}$; 1 pc. dito $18\frac{3}{8}$; Comité-Bewijzen 5; Passive $4\frac{3}{8}$; 5 pc. Rusl. 96; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 84; 4 pc. Holl. 92; $2\frac{1}{2}$ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië $87\frac{1}{2}$ Brazilië $98\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $71\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $5\frac{3}{4}$; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko $24\frac{1}{4}$; 4 pc. Portugal 41; Turkije $2\frac{7}{8}$; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 12 Oct. Met. 5 pc. $85\frac{3}{8}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $74\frac{1}{4}$; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 11.27, Amst. —; Parijs $137\frac{1}{2}$; Goud $28\frac{1}{4}$; Zilver $19\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 12 Oct. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland $87\frac{1}{2}$; 5 pc. 96; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $19\frac{5}{8}$; Parijs $79\frac{1}{4}$; Amst. $140\frac{3}{8}$; Weenen —; Petersburg $99\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 12 Oct. Spanje 3 pc. $30\frac{5}{8}$; id. 1 pc. $17\frac{1}{4}$; Rusl. Engl. 92; 3 pc. Mexikanen $16\frac{1}{4}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 12 Oct. 5 pc. Met. $71\frac{7}{8}$; 3 pc. Spanje binnenl. $32\frac{5}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{1}{16}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 25,40	a —	Pruissische . .	f 35¼	a —
Napelsche . .	- 25,30	,, —	Spaansche . .	- —,—	,, —
Div. in £St.	- 11,67½	,, —	Hamb. Russ. .	- 35¼	,, —
Eng. Russen	- 11,67½	,, —	Russ. in Z. R.	- 35	,, —
Fransche . . .	- 55¾	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische . . .	- 55¾	,, —	Pools. in Fl.	26⅞	,, —

Coup. Spanje Buitenl. f 11 62½

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70	»	11,80
» Pistolen	» 9,50	»	9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45

Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¾ à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	f 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 à 980	f —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 12 Okt. Tarwe. 156/2 ℔ oude witbonte Poolsche f 460; 162/2 ℔ Hoogl. Kleefsche f 460. — Rogge. 146/2 ℔ Reval f 341; 144 2 ℔ Archangel f 274

SCHIEDAM, 12 Okt. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Archangel f 270 kont., 272 kont., f 274 6/w. — Moutwijn f 23,75, Jenever f 28,25; Amst. Proef f 29,50, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 12 Okt Boter: eerste kwaliteit f 52 a 54; tweede kwaliteit f 48 a 51.

ANTWERPEN, 12 Okt. *Koffij.* Met belangrijke omzettingen in St. Domingo, waarvan verkocht zijn in diverse partijen ruim 8000 balen tot 30 a 30½ cs. in consumtie — Van Brazil zijn 250 balen omgezet.

Granen. De markt blijft prijshoudend met eenige zaken in Tarwe en Rogge.

LONDEN, 11 Okt. *Ruwe Suiker.* In de blonde en blanke soorten met goede vraag, bruin onbegeerd.

Koffij. Native Ceylon vast en gevraagd tot onveranderde prijzen.

Rijst hooger gehouden. Verkocht 628 zakken Bengaalsch mooi blank betaald met 14 s. 6 d.

Talk vaster. Petersburger 63 s. 6 d. a 64 s.

Granen In alle soorten geheel onveranderd, met staande prijzen.

LIVERPOOL, 11 Okt. *Katoen* minder vast; verkocht 5000 balen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

BROUWERSHAVEN, 12 Oct. P. C. Teengs, d'Elmina, Batavia naar Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Oct. J. C. van Loen, Catharina Johanna, Akyab. - J. Smit Petersen, Hollandia, Constantinopel. - H. H. Vaalman, Aurora, Ancona.

HELVOET, 12 Oct. H. de Boer, Elisa, Livorno. - H. den Breems, Koophandel en Zeevaart, Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Oct. in lading naar:

Keulen D. Hoogeweg, Prins Emil.
Frankf. & Coblentz C. Weingartner, Frankfort N°. 26.

DUSSELDORP, 10 Okt. aangekomen:

G. Brands van Schiedam met 1260 centenaren.

Rijnhoogte ARNHEM 12 Okt. 0 el 52 duim
KEULEN 12 ,, 3 vt. 9 ,,

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 16 *October, 's avonds ten vijf ure.*

1. Een Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, SS 280.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, KK 340.
3. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kerkstraat, BB 535.
4. Een Huis, Tuin en Erve, naast Perceel N°. 3, BB 534.
5. Een Huis en Erve, Kerkstraat, CC 571.
6. De Opstallen van vijf Huizen, als voren, CC 642 à 646.

Advertentiën.

(307) Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, [illegible] voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, Mejufvrouw ANNA PETRONELLA BARBARA BREIJS, Weduwe den Heer WILHELMUS MISSING, in den ouderdom van [illegible] 86 jaren.

WIJK BIJ DUURSTEDE, den 11 October 1854.

H. J. VAN DEN BOOGAARD.
B. VELDHUIJSEN.
Execut. Test.

Men vraagt voor een **Kostschool**, een **SECONDANT** van de R. C. Godsdienst, in staat de beginselen van het *Fransch*, *Engelsch* en *Hoogduitsch* te onderwijzen, benevens lust en geschiktheid heeft om met Jongelieden om te gaan. Adres letter R. *franco* bij den Boekhandelaar J. HERMANS te Breda. (300)

ODÉON.

ZATURDAG 14 en ZONDAG 15 Oktober 1854,

Groote Voorstellingen,

met het beroemde **Cyclorama**, met medewerking van het *Tyroler Zanger-Gezelschap* en den Viool-Virtuoos, den Heer M. ZELLER uit Stokholm.

Entree 99 Cts. (aanvang 8 uur.)

Plaatsen kunnen van 10 tot 3 ure aan het *Odéon* besproken worden; waarbij het vermaarde Schilderij de Oprigting der Kruisiging van den Heere Christns, na Rubens, gratis zigtbaar is.

Dingsdag den 17 Oct. finale sluiting.

(306) F. REICHARDT.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

LEVEN en MARTELDOOD

VAN DEN GELUKZALIGEN

JOANNES DE BRITTO,

VERHAALD DOOR

P. J. KOETS, K. Pr.

Prijs f 0.60.

(313) De Boekhandelaar P. T. BRAAM, te Rotterdam, heeft uitgegeven:

Novene ter eere van O. L. Vrouw van Salette, met vermelding van eene Mirakuleuze genezing op [illegible] ken dag . . . . f 0.1[illegible]

Echt Afbeeldsel van O. L. Vrouwe van Salette . . . . f 0.0[illegible]

Gebeden voor de Behoeften onzer dagen en ter afwering van de Cholera-Ziekte, voorafgegaan door Gebeden onder de H. Mis, in drukkende tijdomstandigheden . . . . f 0,[illegible]

Mede verkrijgbaar:

Principia Theologiæ Moralis, theoretice et practice exposita, auctore Fr. PIO VAN DER VELDE, To[illegible] Prior. De beide deelen compleet . . . . f 3[illegible]

(305) Bij R. G. J. SLADOOT, te Groningen, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

Kort Onderrigt voor Misdienaren,

om bij het Allerheiligste Offer te dienen. Kerkelijk goedgekeurd. TWEEDE DRUK à f 0.10 per dozijn f 0[illegible]

Drie fraaije **Communieplaten** en eene **Vormplaat**, groot octavo formaat, in twee kleuren gedrukt. De 100 f 4.00.

De Vormplaat is met den naam van Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht; bij aanzienlijke bestelling is dezelve ook met den naam van eenen anderen kerkvoogd verkrijgbaar.

Voorts wordt den belanghebbenden herinnerd, dat van de **100 Boekwerkjes** voor f **6.00**, nog 10 à [illegible] stellen voorhanden zijn, die gedurende deze maand [illegible] op de eerste aanvragen zullen afgeleverd worden. [illegible] lijstje dezer werkjes is in alle Boekwinkels te bekomen.

(187) In alle Boekwinkels is *gratis* verkrijgbaar, een Prospectus van een Boekwerk, dat zeker vele goede diensten zal bewijzen, en tot een VRAAGBAAK en RAADGEVER kan dienen, voor onze KRUIDENIERS, BANKETBAKKERS, HANDELAREN in TABAK, VERFWAREN enz., FABRIEKANTEN, MAKELAARS, COMMISSIONNAIRS en JONGE LIEDEN, die [illegible] een dier vakken opgeleid worden, het is getiteld:

DE KOOPMANS GOUD-MIJN! Leerboek der WARENKENNIS, voor ieder Koopman, bevattende eene zakelijke alphabetische beschrijving van den oorsprong, aard, kwaliteit, het bewaren, en het gebruik van de artikelen die in den koophandel voorkomen. (Compleet in 5 à 6 aflev. Prijs per aflev. 65 centen.

Een alphabetisch werk waaruit men ten aanzien van alle handelsartikelen, ieder in het bijzonder leeren kan, waar natuur of kunst ze voortbrengt, de soorten, de wijze van verkoop, pakking, enz., de merkteekenen waaraan echte of valsche kwaliteiten en meer andere eigenschappen of hoedanigheden kenbaar zijn; waaruit men kan zien waar de hoofdmarkten of de beste plaatsen om inkoopen te doen zich bevinden, alsmede hoe de artikelen behandeld en bewaard moeten worden, wil men ze in denzelfden toestand behouden waarin ze zich bevinden; met een woord, al de zoodanige bijzonderheden welke het nuttig, of liever noodzakelijk is, ten aanzien van iedere koopwaar in het bijzonder te kennen, — ziedaar een boek waarvan het nut boven allen twijfel is verheven, een boek, *dat eerlijk voorziet in eene dringende behoefte.*

Voorts zijn bij denzelfden Uitgever in korten tijd de navolgende, alle voor den Handelaar en Fabriekant, belangrijke Boeken verschenen, als:

De **Correspondent** à f 3.25. De **Koopman** à f 3.25. **Engelsche Koopmans Correspondentie** à f 0.90. Munten, Maat- en Gewigtsboek in 7 à 8 afl. Prijs per afl. 65 cents. **Zakwoordenboek der Nederduitsche Taal** f 4.00.

LEIDEN. D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

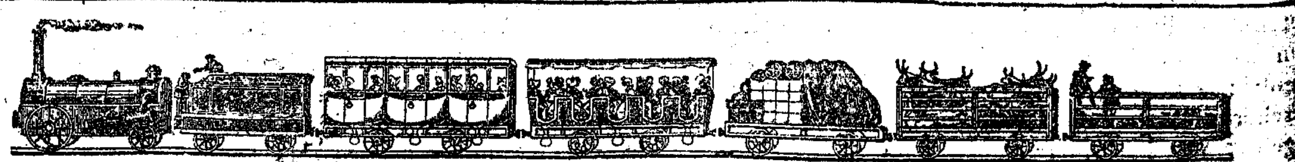

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

WINTERDIENST beginnende 15 Oktober 1854.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

Vertrek van Amsterdam.	* Halfweg.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Vogelenzang.	* Hilleg. beek.	* Veenenburg.	* Piet-Gijzenbr.	* Warmond.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Voorschoten.	* N. Oosteinde.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* Rijswijk.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Aankomst te Rotterdam.
														7^{30}	7^{35}	7^{44}	7^{47}	8^{4}	8^{7}	8^{15}
8^{30}	8^{47}	9	9^{5}	9^{20}	DOOR	9^{33}	9^{44}	9^{56}	10^{2}	10^{7}	10^{18}	10^{33}	10^{37}	10^{42}	10^{49}	10^{58}	11^{1}	11^{18}	11^{22}	11^{30}
11^{30}	DOOR	11^{58}	12^{3}	12^{18}	DOOR	12^{31}	12^{42}	DOOR	12^{58}	1^{3}	DOOR	DOOR	1^{30}	1^{35}	DOOR	1^{50}	1^{53}	2^{10}	2^{13}	2^{21}
4^{30}	4^{47}	5	5^{5}	5^{20}	DOOR	5^{33}	5^{44}	5^{56}	6^{2}	6^{7}	6^{18}	6^{33}	6^{37}	6^{42}	6^{49}	6^{58}	7^{1}	7^{18}	7^{22}	7^{30}
7^{30}	7^{47}	8	8^{5}	8^{20}	8^{28}	8^{35}	8^{46}	8^{58}	9^{4}	9^{9}	9^{20}	9^{35}	9^{39}	9^{44}	9^{51}	10	10^{3}	10^{20}	10^{23}	10^{31}

VAN ROTTERDAM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Rotterdam.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	* Rijswijk.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* N. Oosteinde.	* Voorschoten.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Warmond.	* Piet-Gijzenbr.	* Veenenburg.	* Hilleg. beek.	* Vogelenzang.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Halfweg.	Aankomst te Amsterdam.
6^{45}	6^{53}	6^{56}	7^{13}	7^{16}	7^{25}	7^{30}	7^{37}	7^{42}	7^{57}	8^{7}	8^{12}	8^{19}	8^{34}	8^{44}	8^{48}	8^{56}	9^{10}	9^{15}	9^{29}	9^{45}
9^{45}	9^{53}	9^{56}	10^{13}	10^{16}	10^{26}	10^{32}														
[illegible]	[illegible]	11^{56}	12^{13}	12^{16}	DOOR	12^{31}	12^{36}	DOOR	DOOR	1^{3}	1^{8}	DOOR	1^{25}	1^{38}	DOOR	1^{49}	2^{3}	2^{8}	DOOR	2^{36}
[illegible]	[illegible]	[illegible]	3^{28}	3^{31}	3^{41}	3^{47}	3^{52}	3^{57}	4^{12}	4^{22}	4^{27}	4^{34}	4^{46}	4^{59}	DOOR	5^{10}	5^{24}	5^{29}	5^{43}	5^{59}
[illegible]	[illegible]	[illegible]	8^{13}	8^{16}	8^{26}	8^{32}	8^{37}	8^{42}	8^{57}	9^{7}	9^{12}	9^{19}	9^{31}	9^{44}	DOOR	9^{55}	10^{9}	10^{14}	10^{28}	10^{44}

AANMERKINGEN.

Op de Halfweg [illegible] welke me[illegible] zijn, aan[illegible] worden Reizi[illegible] opgenomen [illegible] zooveel er [illegible] in de Ri[illegible] voorhanden [illegible]

Op Zon- en Feestdagen [illegible] de Halfweg [illegible] uitzondering [illegible] die dan [illegible] [illegible] alleen [illegible] den opgeno[illegible] voor [illegible] verlaging [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.